

KONFERENCJA PRASOWA

Jubileusz 1050. rocznicy Chrztu Polski

Warszawa
20. stycznia 2016 r.

Biuro Prasowe Konferencji Episkopatu Polski
oraz
Katolicka Agencja Informacyjna
zapraszają

20 stycznia (środa) 2016 r. godz. 12.00

***na konferencję prasową poświęconą szczegółom i znaczeniu obchodów
Jubileuszu 1050. rocznicy Chrztu Polski***

która odbędzie się w siedzibie Sekretariatu Konferencji Episkopatu Polski
(Warszawa, Skwer. Kard. S. Wyszyńskiego 6, sala plenarna)

W konferencji udział wezmą:

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Stanisław Karczewski

Marszałek Senatu RP

Abp Wojciech Polak

Prymas Polski

Abp Stanisław Gądecki

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Bp Artur Miziński

Sekretarz Generalny Konferencji Episkopatu Polski

Prof. Krzysztof Ożóg

historyk, Uniwersytet Jagielloński

Leopold Twardowski

muzyk, twórca hymnu jubileuszowego

Konferencję poprowadzą:

Marcin Preciszewski

Prezes Katolickiej Agencji Informacyjnej

Ks. Paweł Rytel-Andrianik

Rzecznik prasowy KEP

Akredytacje na adres: bp@episkopat.pl do 19 stycznia (wtorek) godz. 12.00

Wypowiedź ks. abpa Wojciecha Polaka, Prymasa Polski
Warszawa, konferencja prasowa, 20.01.2016 r.

Dnia 14 kwietnia 1966 r. kardynał Stefan Wyszyński, Prymas Polski, zainaugurował w Gnieźnie uroczystości milenijne Chrztu Polski. Nawiązał w ten sposób bezpośrednio do rocznicy chrztu Mieszka I, który został ochrzczony najprawdopodobniej w Wielką Sobotę 966 r., przypadającą wówczas 14 kwietnia. Prymas Tysiąclecia mówił wtedy: „Stajemy dzisiaj w prześwietnej Bazylice Prymasowskiej, będącej jak gdyby syntezą dziejów Narodu katolickiego, aby dziękować Bogu w Trójcy Świętej Jedyńemu za powołanie nas przed tysiącem lat do chrześcijaństwa, za udzielenie nam darów Boga Ojca, Boga Syna i Boga Ducha Świętego w potężnym i wspaniałym dziele Wcielenia i Odkupienia (...). W tej chwili kierujemy się myślą ku pierwszemu historycznemu władcy Polski, Mieszkowi. Jego odwaga, dalekowzroczność i świadomość przemian, które idą przez świat, sprawiły, że wyszedł on na spotkanie łaski Bożej, pokornie pochylił swoje czoło przed wodami Chrztu świętego i rozpoczął przez to błogosławiony ciąg łaski, światła i mocy Bożych, który trwa do dziś dnia”.

50 lat po milenijnych uroczystościach, w sam dzień 14 kwietnia bieżącego roku, Episkopat Polski wraz z zaproszonymi gośćmi – na czele z Legatem Papieskim i panem Prezydentem Andrzejem Dudą – będzie dziękować w katedrze gnieźnieńskiej, matce wszystkich kościołów w Polsce, za łaskę Chrztu naszej Ojczyzny. Z bazyliki prymasowskiej, od grobu i relikwii św. Wojciecha, zostaną również posłani misjonarze, by nieść Dobrą Nowinę o Jezusie Chrystusie na krańce ziemi. Są oni wyrazem naszej wdzięczności za łaskę Chrztu św. oraz znakiem żywotności polskiego Kościoła.

Tego dnia w Gnieźnie rozpoczną się także obrady Konferencji Episkopatu Polski, które z racji na nasz *genius loci* będą w dużej mierze zorientowane historycznie. Z prymasowskiego Gniezna popłynie również przesłanie z okazji 1050. rocznicy Chrztu Polski, w którym będziemy dziękować Bogu za wiarę, nadzieję i miłość, za Kościół, sakramenty święte, za źródło chrzcielne i wszelkie łaski, jakimi Pan obdarzył naszą Ojczyznę w ciągu minionych 1050 lat. Jednocześnie będziemy prosili o łaskę wierności Bogu i Ewangelii oraz o potrzebne światło do realizacji współczesnych wyzwań, jakie stoją przed ochrzczonymi.

Księża Biskupi udadzą się także na Świętą Wyspę na Ostrowie Lednickim, by złożyć tam wyznanie wiary i wsłuchać się w bicie jubileuszowego dzwonu „Mieszko i Dobrawa”. Jest to pierwszy dzwon o tym imieniu w Polsce. Upamiętnia on i oddaje cześć pierwszej historycznej parze książęcej z dynastii Piastów – księciu Mieszkowi i jego małżonce, czeskiej księżniczce Dobrawie.

Na zakończenie gnieźnieńskich uroczystości przewidziana jest projekcja filmu dotyczącego chrztu przyjętego przez Mieszka I. Film ten został przygotowany przez Narodowe Centrum Kultury.

Do wydarzeń przygotowujących nas na 1050. rocznicę Chrztu Polski należy również X Zjazd Gnieźnieński, który odbędzie się w dniach od 11 do 13 marca br. pod hasłem „Europa nowych początków. Wyzwalająca moc chrześcijaństwa”. Nawiązujemy w ten sposób do faktu, iż chrzest Mieszka był początkiem historii Polski i jej roli w rodzinie narodów europejskich. We współczesnym życiu Kościoła, Polski i Europy da się odczuć wyraźną potrzebę głębokiej odnowy. Wierzmy, że jej początkiem może być rachunek sumienia polskiego chrześcijaństwa i powrót do źródeł chrztu. Chcemy w Gnieźnie doświadczyć wyzwalającej mocy Ewangelii i być jej świadkami.

Odnowione Zjazdy Gnieźnieńskie są na początku XXI wieku ważnym miejscem spotkań chrześcijan z Europy Środkowo-Wschodniej, którzy poprzez dyskusje, warsztaty, modlitwę i wydarzenia artystyczne wyrażają swoją odpowiedzialność za przyszłość Kościoła, swojej Ojczyzny i naszego wspólnego kontynentu.

Prymas Polski: Jubileusz 1050. rocznicy chrztu impulsem do nawrócenia (wywiad)

- Polsko, narodzie ludzi ochrzczonych, czy żyjesz wciąż nowością tego sakramentu? - pyta retorycznie prymas Wojciech Polak z okazji zbliżającego się Jubileuszu 1050. rocznicy chrztu Polski. Ogólnopolskie obchody jubileuszu są – dla abp. Wojciecha Polaka - szansą na odnowienie naszej świadomości chrzcielnej, także okazją do zrobienia rachunku sumienia z ponad tysiąca lat obecności chrześcijaństwa na ziemi polskiej.

A oto fragmenty rozmowy z abp. Wojciechem Polakiem, Prymasem Polski:

KAI: Chrzest był elementem, od którego zaczyna się historia Polski i jej chrześcijańskie dziedzictwo. Jan Paweł II, gdy przybył ze swą pierwszą duszpasterską wizytą do Francji, zadał przejmujące pytanie: "Najstarsza córa Kościoła, co zrobiłaś ze swoim chrztem"? Czy takie pytanie ośmieliłby się Ksiądz Prymas postawić swojej ojczyźnie?

Abp Wojciech Polak: Nie odważyłbym się, gdyż różnice pomiędzy Polską a Francją są olbrzymie. Pytanie postawiłbym raczej tak: Polsko, narodzie ludzi ochrzczonych, czy żyjesz wciąż nowością tego sakramentu?

A ludziom wierzącym postawiłbym pytanie: na ile zdajecie sobie sprawę, że sakrament chrztu jest wezwaniem do głoszenia Chrystusa. Na ile - jako chrześcijanie - jesteście w świecie solą i światłem?

KAI: Ksiądz Prymas powiedział niedawno, że obchody 1050. rocznicy Chrztu Polski są zarówno szansą, jak i wielkim duszpasterskim wyzwaniem dla Kościoła w Polsce. W czym się to przejawia?

- Zbliżający się jubileusz to wielka szansa na odnowienie naszej świadomości chrzcielnej. Na odkrycie co znaczy być człowiekiem ochrzczonym oraz jakie zobowiązania ze chrztu wynikają? A skoro sakrament chrztu otrzymujemy nieświadomie jako dzieci, to później winniśmy do niego dorosnąć. Ten problem pojawił się w Kościele od kiedy wprowadzony został zwyczaj chrzczenia małych dzieci. W okresie chrześcijańskiej starożytności chrztu udzielano wyłącznie dorosłym, zazwyczaj po dłuższym i wymagającym przygotowaniu (katechumenat).

Chrzest jest sakramentem, który wprowadza w nowe życie - włącza nas w Chrystusa i we wspólnotę Kościoła. Daje nowość życia, która wynika z wszczęcia w Jezusa. Z sakramentu chrztu wynika też odpowiedzialność za Kościół i jego misję. Powtórzę, zobowiązanie do udziału w apostoelskiej misji Kościoła (w ewangelizacji) wynika bezpośrednio z chrztu a nie ze święceń czy innych funkcji. Dotyczy to zarówno duchownych jak i świeckich. Ta odpowiedzialność – w przypadku świeckich - wiąże się z wezwaniem, aby głosić Chrystusa poprzez świadectwo, także w sferze społecznej, publicznej, a nawet politycznej. Doskonale zostało to wyrażone w soborowej konstytucji „Gaudium et spes”, gdzie jest m.in. mowa, by światłem Ewangelii oświetlać codzienne ludzkie drogi.

KAI: A jaką rolę w tym zakresie winien odegrać Jubileusz 1050. rocznicy chrztu Polski, do którego się zbliżamy?

- Jubileusz jest pewnym impulsem. Chodzi o to, by każda i każdy z nas zatrzymał się w drodze, sięgnął do historii własnego chrztu i zadał sobie pytanie: co winno zeń wynikać? A zacząć można od rzeczy bardzo prostych. Papież Franciszek w niedzielę Chrztu Pańskiego po raz kolejny zachęcał, aby każdy poznał datę swojego chrztu i ją obchodził. Bo jest to wydarzenie, które odcisnęło piętno na całym naszym życiu. Datę możemy znaleźć w

rodzinnej parafii, tam gdzie byliśmy ochrzczeni. Ale nie chodzi tylko o przypomnienie sobie samej daty tego wydarzenia, chodzi o coś znacznie głębszego.

Mam nadzieję, że jubileusz stanie się też ważnym impulsem dla każdej z naszych parafii. A stałym elementem duszpasterskiej pracy stanie się odtąd „katechumenat pochrzcielny”. Dotąd bardzo solidnie był i jest prowadzony w ruchach i wspólnotach, znanych pod różnymi nazwami: neokatechumenat, deuterokatechumenat (taki prowadzi np. ruch oazowy). Teraz warto nim objąć wszystkich parafian. Trzeba nad tym pracować. Marzyłbym sobie, aby cała parafia była taką „wspólnotą wspólnot”, odkrywających bogactwo chrztu świętego i żyjących nim, gdyż we wspólnocie można łatwiej przeżyć to, do czego nas chrzest zobowiązuje. Nazywa się to również wprowadzeniem w „mistagogię sakramentalną” - poprzez znaki, symbole i słowa docieramy do rzeczywistości niewidzialnej i tego wszystkiego, do czego to Boże obdarowanie i Boża łaska uzdalnia nas i zobowiązuje w życiu.

KAI: Millennium chrztu Polski kard. Wyszyński wykorzystał jako motyw Wielkiej Nowenny, kilkuletniej katechezy Polaków, umocnionej jasnogórskimi ślubami...

- Prymas Wyszyński bardzo mocno akcentował, że dzieje Polski są dziejami ludzi ochrzczonych. Mówił, że jesteśmy 30-milionowym narodem ludzi ochrzczonych, a więc narodem chrześcijańskim.

Z kolei Jan Paweł II w słynnej gnieźnieńskiej homilii z 1979 r. mówiąc o chrzcie Polski, osadza go w historii zbawienia. Mówi więc o nowym Wieczerniku. Warto też prześledzić wcześniejsze teksty kard. Wojtyły z okresu Soboru Watykańskiego, zwłaszcza list do „Tygodnika Powszechnego”, pod znamienym tytułem: „Millennium a Sobór”, w którym analizuje polskie millennium w kontekście obrad soboru i konkretnych jego dokumentów. Wyjaśnia, że chrzest powołuje nas do życia w wolności dzieci Bożych. Chrzest ujmuje więc jako sakrament Bożej wolności. Jest to wolność - jak mówił - „dana i zadana” człowiekowi. Nie tyle wolność „od” czegoś, co wolność „do” realizacji i wcielania w życie wartości ewangelicznych.

Inny ważny wymiar. Wielka Nowenna - w zamyśle kard. Wyszyńskiego - miała być wielkim impulsem do nawrócenia naszego społeczeństwa i narodu. Dziś, po 50 latach jakie upłynęły od uroczystości milenijnych, pytanie to staje przed nami ponownie. Bo gdy dziękujemy Bogu za to, co się wydarzyło przez 1050 lat od chrztu Polski, również winniśmy zauważyć te momenty, w których nie dorastaliśmy do łaski chrztu. Trzeba to sobie wyraźnie uświadomić i wyznać przed Bogiem. To droga ku naszemu nawróceniu.

KAI: A jakie zbiorowe zaniechania i grzechy - które winny złożyć się na jubileuszowy rachunek sumienia - miałby Ksiądz Prymas na myśli?

- Różne podziały, wszelkiego rodzaju sytuacje rozłamu i wzajemnych grupowych oskarżeń. Spójrzmy też na czas utraty niepodległości, kiedy ochrzczony naród zagubił to, co było jego jednością. Doprowadziło to do rozbitcia wewnętrznego, z czego skrzętnie skorzystały ościenne mocarstwa. Okazaliśmy się wówczas słabi, dlatego, że byliśmy tak bardzo podzieleni.

KAI: Na kolejnym, X Zjeździe Gnieźnieńskim, który odbędzie się niebawem, od 11 do 13 marca, planowany jest ekumeniczny rachunek sumienia Kościołów z Polski? Czy będzie to okazja do wzajemnego wyznania win i prośby o przebaczenie?

- Nie będziemy nawzajem wypominać sobie grzechów i win. Najpierw powiemy o wspólnych wartościach, które są owocem chrztu sprzed tysiąca lat - za które dziękujemy. Bo chrzest Polski był chrztem jednego, niepodzielonego Kościoła, który dopiero później uległ rozłamowi.

Natomiast katalog grzechów, dotyczyć będzie tych, które wszyscy jako chrześcijanie popełniamy - niezależnie od wyznania. Będzie więc mowa o braku pojednania, braku wzajemnego zrozumienia czy braku dostatecznego świadectwa. Na szczęście nie mamy w polskiej historii takich momentów, za które winniśmy otwarcie przeproszać jedni drugim. Nie

było tu pogromów jednych wyznań przez inne, nie mieliśmy „Nocy św. Bartłomieja”. Natomiast wszyscy możemy sobie zadać pytanie: Czy byliśmy wystarczająco zaangażowani i odważni, czy wobec pobratymczych narodów dawaliśmy przykład chrześcijańskiego świadectwa? Czy potrafiliśmy wzajemnie się wspomagać, stawać w obronie zagrożonych i jasno bronić ludzkiej godności i życia?

Warto spojrzeć na homilię prymasa Józefa Glempa z 20 maja 2000 r., kiedy to wzorem Jana Pawła II dokonał publicznego rachunku sumienia. Przeprosił m. in. za akty kolaboracji niektórych księży w okresie w PRL, za życie duchownych ponad stan i uleganie nałogom oraz tolerowanie przejawów antysemityzmu.

KAI: Organizowany pod patronatem Księdza Prymasa Zjazd Gnieźnieński odbywać się będzie pod hasłem "Europa nowych początków. Wyzwalająca moc chrześcijaństwa". W kontekście "nowego początku", będzie też mowa o Kościele. W jakim sensie?

- Jest to pewna przerośnięta, nawiązująca do chrztu, który jest takim nowym początkiem. Ten "nowy początek" Kościoła widziałbym w perspektywie nauczania Franciszka, który mówi o potrzebie „duszpasterskiego nawrócenia” i pokazuje jego zasadnicze elementy w adhortacji "Evangelii gaudium".

Od Kościoła w Polsce oczekiwałbym, aby stawał się bardziej misyjnym, bardziej wychodzącym do ludzi niż oczekującym aż sami przyjdą. Oczekiwałbym, aby nasz Kościół był bardziej otwartym na wszystkich zagubionych i poszukujących. „Duszpasterskie nawrócenie” papież Franciszek traktuje jako niezbędny warunek nowej ewangelizacji, która od czasów Pawła VI jest definiowana jako jedno z głównych zadań Kościoła.

Marcin Preciszewski

KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI

JUBILEUSZ CHRZTU

POLSKI

Chrzest 966.pl

KALENDARIUM WYDARZEŃ RELIGIJNYCH

„Gdzie chrzest, tam nadzieja”

Początek obchodów Roku Jubileuszowego

- * List Konferencji Episkopatu Polski zapowiadający Jubileusz Chrztu, odczytany we wszystkich kościołach w dniu 22.11.2015 r. w uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświat
- * W czasie rekolekcji w Częstochowie – uroczyste wręczenie biskupom diecezjalnym świec jubileuszowych, wniesienie do katedr 25-27.11.2015 r.
- * W diecezjach – uroczyste I Nieszpory pierwszej Niedzieli Adwentu – we wszystkich polskich katedrach przekazanie świec jubileuszowych do parafii 28.11.2016 r. Po raz pierwszy świece Roku Jubileuszu zapłoną w kościołach 29.11.2015 r.

Jubileuszowa droga chrzcielna – program formacyjny na pierwsze niedziele miesiąca, pogłębiający duchowość chrzcielną. Przygotowany przez Komisję Duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski dla każdej parafii. Od 6 grudnia 2015 do listopada 2016 roku, odprawiana w każdą pierwszą niedzielę miesiąca.

X Jubileuszowy Zjazd Gnieźnieński „Europa nowych początków. Wyzwalająca moc chrześcijaństwa” – Gniezno, 11-13.03.2015 r.

Obchody Centralne 14-15-16.04. 2016

- * Obchody odbędą się w Gnieźnie (14.04) oraz w Poznaniu (15-16.04)
- * W czasie obchodów odbędzie się Konferencja Plenarna KEP oraz posiedzenie Zgromadzenia Narodowego z udziałem Prezydenta RP
- * Szczególnym wydarzeniem będzie 16.04.2016 świętowanie jubileuszowe na Inea Stadion w Poznaniu.

Jubileuszowe Akty zawierzenia NMP Królowej Polski

- * Centralny Akt Oddania Polski Matce Bożej – 3.05.2016 Częstochowa

- * Diecezjalny – w czasie Centralnych uroczystości jubileuszowych 16.04.2016r.
Poznań
- * Parafialny – 26.08.2016

Pielgrzymki:

- * **Pielgrzymka Papieża Franciszka do Polski** – Kraków, 28-31.07. 2016 r.
- * **Światowe Dni Młodzieży - Kraków** 26 – 31.07.2016
- * **Pielgrzymka Narodowa do Rzymu** - druga połowa października 2016 r.

Uroczyste zakończenie Roku Obchodów Rocznicy 1050-lecia Chrztu Polski

- * 19.11.2016 – Kraków – Łagiewniki
- * Uroczystość będzie wspólnym: zakończeniem obchodów Jubileuszu Chrztu Polski, dziękczynieniem za Światowe Dni Młodzieży, zakończeniem Roku Miłosierdzia

Obchody parafialne

- * Jubileuszowa Droga Chrzcielna (grudzień 2015-listopad 2016)

Propozycje ubogacenia liturgii pierwszych niedziel miesiąca wątkami chrzcielnymi

- * Wielki Post

Czas szczególnych przygotowań (m.in. rekolekcje parafialne)

- * Wigilia Paschalna (Wielka Sobota)

Uroczyste odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych

JUBILEUSZ 1050-lecia CHRZTU POLSKI

UROCZYŚCIE CENTRALNE

CZWARTEK – 14.04.2016 – GNIEZNO

1. g. 11.00-13.00 Konferencja Episkopatu Polski *Seminarium Duchowne w Gnieźnie*
2. g. 15.00 Celebracja Jubileuszowa *Ostrów Lednicki*
podziękowania za Chrzest Polski, zabrzmiał dzwon „Mieszko i Dobrawa”
3. g. 17.00 Eucharystia *Katedra Gnieźnieńska*
4. g. 20.00 Prezentacja filmu o Chrzcie Mieszka I
Teatr im. A. Fredry w Gnieźnie

PIĄTEK – 15.04.2016 – POZNAŃ

1. g. 9.00-11.00 Konferencja Episkopatu Polski *Seminarium Duchowne w Poznaniu*
2. g. 12.00 Uroczyste obrady Zgromadzenia Narodowego
- * Orędzie Prezydenta RP *Międzynarodowe Targi Poznańskie- Sala Ziemi*
- * Jubileuszowe „Oratorium 966.pl” (*Filharmonia Poznańska*)
3. g. 15.45 Procesja Maryjna z Fary do Katedry Poznańskiej
4. g. 17.00 Eucharystia *Katedra Poznańska*

SOBOTA – 16.04.2016 – INEA STADION POZNAŃ

1. g. 9.00-11.00 Konferencja Episkopatu Polski *Seminarium Duchowne w Poznaniu*

INEA STADION W POZNANIU:

2. g. 10.50 Świątowanie jubileuszowe **„Gdzie chrzest, tam nadzieja”**
3. g. 14.00 Eucharystia z chrztem dorosłych i posłaniem

Realizacja: *Teatr Muzyczny w Poznaniu*

4. g. 19.00 Historyczny quiz multimedialny **„Człowiek 1050-lecia”**
5. g. 19.45. Koncert jubileuszowy, musical **„Jesus Christ Superstar”**

**UROCZYSTA NADZWYCZAJNA SESJA SEJMIKU WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO :**

TERMIN: 11 kwietnia 2016 r. Opera Poznańska

UCZESTNICY:

- *Radni Województwa Wielkopolskiego*
- *Przewodniczący Sejmików z wszystkich województw RP*
- *Przewodniczący rad powiatów, gmin i miast na prawach powiatu z Wielkopolski*

Kalendarium najważniejszych wydarzeń naukowo-kulturalnych

Rok 2016

A. Konferencje naukowe

1. **Konferencja: *Chrzest Polski. Początki chrystianizacji w Polsce (przesłanki, warunki, skutki)***
Instytut Historii UAM
2. **Konferencja: *Obchody Wielkiej Nowenny i Milenium Chrztu Polski w roku 1966***
IPN Poznań, Archiwum Państwowe w Poznaniu, Archiwum Archidiecezjalne w Poznaniu – 7.04.2016
3. **Konferencja: *Chrzest Polski z perspektywy XXI wieku (percepcja chrztu Polski w literaturze i sztuce)***
IKE UAM w Gnieźnie – 14.03.2016
4. **Konferencja: *Archeologia i historia w obchodach milenium państwa polskiego***
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie
maj 2016r
5. **Konferencja: *Funeralia Lednickie***
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
6. **Konferencja: *Problematyka ideologii władzy królewskiej a jej sakralizacja na przykładzie państw średniowiecznej Europy***
UM Gniezno, IKE UAM, Instytut Historii UAM
7. **Konferencja: *Narodziny Polski – obraz literacki***
Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu, Instytut Prehistorii UAM

B. Wystawy

1. **Wystawa: *Archeologiczne tajemnice palatium i katedry poznańskiego Ostrowa***
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu
Poznań, Pałac Górków – kwiecień – grudzień 2016
2. **Wystawa: *Pokolenie 966***
Rezerwat Archeologiczny *Genius loci* – od kwietnia 2015
3. **Wystawa: *Chrzest – znaki sakramentu***
Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu – od kwietnia 2016
4. **Wystawa: *Archeologiczne tajemnice Góry Lecha w Gnieźnie***
Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie

5. **Wystawa: *Relikwiarz Drzewa Krzyża Świętego***
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy – 4.04.2016
6. **Wystawa: *Ostrów Lednicki. Pod niebem Średniowiecza***
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
7. **Wystawa: *Mesco dux baptizatur. Kronikarze, uczeni i politycy o Chrzcie Polski***
IKE UAM w Gnieźnie.
8. **Wystawa: *966 Mesco dux baptizatur. Chrześcijaństwo na ziemiach polskich.***
Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie – 5.04 do 25.10.2016
9. **Wystawa: *Wierzenia przedchrześcijańskie w państwie Piastów***
Muzeum Pierwszych Polskich Piastów, Rezerwat Archeologiczny w Grzybowie –
kwiecień – marzec 2017
10. **Wystawa: *Rezydencjonalne ośrodki państwa pierwszych Piastów***
Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie – 16.05 - 31.12.2016
11. **Wystawa: *Być kobietą w... średniowieczu***
Muzeum Pierwszych Polskich Piastów, Rezerwat Archeologiczny w Gieczu
12. **Wystawa: *Skarb z Grzybowa – nim Piastowie zaczęli wybijać monetę***
Muzeum Pierwszych Polskich Piastów, Rezerwat Archeologiczny w Grzybowie
13. **Wystawa: *Nieochrzczeni? Gdyby chrzest Polski się nie odbył...***
Galeria Miejska Arsenał w Poznaniu – kwiecień – maj 2016
14. **Wystawa czasowa poświęcona jubileuszowi 1050 rocznicy Chrztu Polski.**
Muzeum Archidiecezjalne w Gnieźnie.
15. **Wystawa: *Historia obchodów Chrztu Polski***
Biblioteka UAM
16. **Wystawa: *Jak Mieszko z Dobrawą, czyli o językach słowiańskich***
Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu – 21.02 do października 2016
17. Pokonkursowa wystawa prac Ogólnopolskiego Konkursu Plastycznego dla dzieci i młodzieży: ***Jubileusz Chrztu Polski 966 -2016 - Bądźcie wierni łasce chrztu świętego.***
Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu – 14.09 – 12.10.2016

C. wydarzenia kulturalne

1. **Uroczystości na Ostrowie Lednickim upamiętniające 1050-lecie Chrztu Polski.**
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
2. **Ogólnopolski konkurs dla młodych kompozytorów: *Opus 966***
Stowarzyszenie Miłośników Sztuki Vis Artis

3. **Projekt: „Tu się Polska zaczęła...” początki chrześcijaństwa i Poznań w „Luboniach” I. Kraszewskiego**
Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu
4. **Projekt muzyczny: Symphonical /Poza czasem**
Poznański Chór Chłopięcy we współpracy z Roots Music Promotion
5. **Spotkania flażolecistów**
Ostrów Tumski w Poznaniu – 2.04.2015
6. **Koncert na dwóch organistów,**
Kościół pw. Wszystkich Świętych
Akademia Muzyczna w Poznaniu – 17.04.2016, godz. 17.00
7. **Spotkania: Żywoty średniowiecznych świętych**
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Rezerwat Archeologiczny w Gieczu
8. **„966”- widowisko multimedialne**
Brama Poznania – od 1.05.2016
9. **Projekt: Księżna Dobrawa Matka Chrzestna Polski**
Fundacja „Puenta” – Ostrów Tumski w Poznaniu – maj 2016
10. **Widowisko: Początek drogi**
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
11. **Widowisko: Nawracanie Pomorzán**
Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Rezerwat Archeologiczny w Gieczu
12. **Królewski Festiwal Artystyczny**
Gniezno
13. **Noc Kupały**
Muzeum Pierwszych Polskich Piastów na Lednicy
14. **Plenerowa prezentacja filmu: Wyspa Władców**
Muzeum Pierwszych Polskich Piastów na Lednicy – maj – lipiec
15. **Letnie o Piastach bajanie**
Muzeum Pierwszych Polskich Piastów na Lednicy, Rezerwat Archeologiczny w Gieczu – 18.07.2016
16. **Musical o św. Wojciechu i początkach państwa polskiego**
Teatr Muzyczny w Poznaniu – wrzesień 2016
17. **Tryptyk „Ab initio” – widowisko historyczne**
Teatr Animacji
18. **Międzynarodowy Festiwal „Poznań Baroque”**
Estrada Poznańska
19. **Historyczne widowisko plenerowe Orzeł i Krzyż**
Stowarzyszenie Dzieje, Murowana Goślina
20. **Królewski Festiwal Artystyczny**
Miasto Gniezno oraz MOK w Gnieźnie; czerwiec

21. **Widowisko Plenerowe „Koronacja Królewska”**.
Miasto Gniezno oraz MOK w Gnieźnie; lipiec
22. **Spektakl 966**
Teatr Polski w Poznaniu
23. **Cykl: „Zanurzeni w kulturze” – Początki państwa polskiego. Mity czy historie?** –
warsztaty, debaty dla młodzieży
Teatr Animacji w Poznaniu
24. **„Powroty do źródeł”**
Centrum Turystyki Kulturowej „Trakt”
25. **Multimedialny spacer po Ostrowie Tumskim**
Brama Poznania
26. **Musical Jesus Christ Superstar na Inea Stadion w Poznaniu**
Teatr Muzyczny w Poznaniu
27. **Teatr, duchowość religia** – festiwal teatralny, obejmujący kilkanaście spektakli
lalkowych dla dzieci i dorosłych, związane z tematyką Chrztu Polski.
Teatr Animacji w Poznaniu

D. Edukacja i Popularyzacja

1. Wykłady *Początki dziejów Kościoła i państwa na terenach Polski*
Instytut Historii UAM
2. Zajęcia edukacyjne dla szkół podstawowych, gimnazjów i liceów w formie
lekcji i warsztatów (proponycja od września 2015 r.)
Muzeum Archidiecezjalne w Poznaniu
 - * *Szlakiem chrztu* - wprowadzenie dzieci w historię chrystianizacji Polski, osób z
chrztem związanych oraz podkreśleniem ważności tego wydarzenia - dla klas 1
– 3 (zajęcia zabawowe, parateatralne),
 - * *W tajemniczej krypcie* - o wierzeniach Słowian
 - * *Historia na medal* - z czego możemy być dumni, X – XX wiek. dla klas 2 - 6
podst. oraz 1 – 3 gimnazjum (warsztaty)
 - * *Jak nie było naprawdę?* – skąd czerpiemy wiedzę o początkach państwa
polskiego? - Jaki jest współczesny stan wiedzy historyków i archeologów o
najdawniejszych dziejach naszego kraju - dla klas ponadgimnazjalnych
3. Projekt: *Akcja Chrystianizacja* - w formie gry planszowej dla klas 4 – 6 oraz
gimnazjum
Muzeum Archidiecezjalne – cały rok 2016
4. Projekt *My Chrześcijanie, My Polacy*
Centrum Kultury Zamek w Poznaniu – luty – kwiecień 2016
5. Ogólnopolski konkurs plastyczny dla dzieci i młodzieży: *Jubileusz Chrztu Polski 966 -
2016 - Bądźcie wierni łasce chrztu świętego.*
6. Ogólnopolski konkurs dla dzieci i młodzieży
Starostwo Powiatowe i UM w Gnieźnie – styczeń – maj

7. Program edukacyjny dla przedszkoli i szkół
UM Gniezno, Muzeum Początków Państwa Polskiego, MOK, PBP w Gnieźnie
8. Festiwal Nauki i Kultury
Starostwo Powiatowe w Gnieźnie, szkoły ponadgimnazjalne powiatu
9. Debata popularnonaukowa *Gdzie ochrzcił się Mieszko?*
– Muzeum Archeologiczne w Poznaniu - czerwiec 2016r.
10. „*Blask nocy średniowiecza*” - impreza edukacyjna organizowana w ramach
„Europejskiej Nocy Muzeów”
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu i Rezerwat Archeologiczny *Genius loci* - 2016
11. „*Stąd nasz ród!*” - impreza edukacyjna
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu - wrzesień 2016r
12. Młodzieżowy panel dyskusyjny *Gdzie ochrzcił się Mieszko?*
Ostrów Lednicki albo KE UAM w Gnieźnie.
13. Publikacja *Archeoskraby - przewodnik małego odkrywcy*, red. B. Rakowska, M. Sprenger
Rezerwat Archeologiczny „Genius Loci”.
14. Akcja Katolicka AP – wykłady w parafiach, pielgrzymka, inicjatywy wokół dnia papieskiego, Poznańskie Forum Duszpasterskie, Archidiecezjalny Przegląd Poezji i Pieśni Patriotycznej.
15. Działania edukacyjne: publikacje, gry i multimedia, inne
Starostwo Gnieźnieńskie, Wydawnictwo Miejskie w Poznaniu

E. Inne

1. **Pamiętka jubileuszu dla katedr polskich**
Wykonanie krucyfiksów z fragmentami X-wiecznego drewna.
Muzeum Archeologiczne w Poznaniu, Archidiecezja Poznańska
2. **Oratorium „Ego te baptizo”**
Filharmonia Poznańska
3. **Konkurs na kompozycje Mszy św. związanej z jubileuszem**
Fundacja „Pro veritate et arte”, AM w Poznaniu
4. **Konkurs malarski**
Fundacja „Pro veritate et arte”, AM w Poznaniu
5. **Konkurs na etiudę filmową**
Fundacja „Pro veritate et arte”, AM w Poznaniu
6. **Wystawa *Pod znakiem krzyża***
Muzeum Narodowe
7. **Seria koncertów *Muzyczne konteksty źródeł Chrześcijaństwa Europy***
Muzeum Narodowe
8. **Seria koncertów *Dziesięć wieków chrześcijaństwa w Polsce***
9. **Inicjatywa „Pokolenie milenijne”**

Chrzest 966.pl

ŚWIĘTUJ Z NAMI!

POZNAŃ / INEA STADION / 16 KWIETNIA

**GDZIE CHRZEST,
TAM NADZIEJA**

Stadion2016.pl

1050. rocznica Chrztu Polski jest świętem wszystkich Polaków, dlatego 16 kwietnia, na INEA Stadion w Poznaniu chcemy cieszyć się wspólnie tym wszystkim, co udało nam się zbudować przez ponad 1000 lat. Wyrazimy naszą radość, że jesteśmy Kościołem i przez Chrzest staliśmy się nowymi ludźmi. Rocznicą Chrztu Polski jest świętem całej Polski, dlatego zapraszamy na INEA Stadion każdego, kto żyje wiarą, poszukuje Boga i chce narodzić się na nowo, każdego, kto czując się patriotą, pragnie przeżyć niezapomniane chwile.

We wspólnym świętowaniu ożywiać ma nas myśl: *GDZIE CHRZEST, TAM NADZIEJA*, która ma pomóc odkryć na nowo naszą tożsamość jako chrześcijan i Polaków oraz umocnić naszą wiarę. Jubileuszowe Świętowanie to celebracje liturgiczne skoncentrowane na obrzędach chrzcielnych połączone ze świadectwami i uwielbieniem Boga.

Świętuj razem z nami! Wielbienie muzyką, śpiewem i tańcem, świadectwami wiary, Korowodem Świętych, Eucharystią, wspólnotową naturą Kościoła, celebracją imienia chrześcijańskiego i odnowieniem przyrzeczeń chrzcielnych, osobistym podziękowaniem za dar chrztu, posłaniem każdego z nas do głoszenia Ewangelii. W drugiej części Multimedialny quiz historyczny pt. „Człowiek 1050-lecia” i na koniec musical wszechczasów „Jesus Christ Superstar” przygotowane przez Teatr Muzyczny w Poznaniu.

Wśród organizatorów tego wyjątkowego Jubileuszowego Świętowania są między innymi ks. Arcybiskup Stanisław Gądecki, Przewodniczący KEP, ks. Arcybiskup Wojciech Polak, Prymas Polski, ks. bp Grzegorz Ryś, ks. bp. Edward Dajczak, muzyk i kompozytor Leopold Twardowski. Całe spotkanie poprowadzi Pan Radosław Pazura wraz z małżonką.

PATRONAT HONOROWY:

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ANDRZEJ DUDA

GOŚĆ HONOROWY: LEGAT PAPIESKI

- zapisy/informacje/materiały do pobrania

www.Stadion2016.pl

www.facebook.com/Chrzest-966

- Kalendarium wydarzeń Roku Jubileuszu 1050-lecia Chrztu Polski na stronie

Zapisy/Strona Internetowa:

Zapisy na to wydarzenie wyłącznie poprzez stronę internetową utworzoną specjalnie dla tego wydarzenia www.stadion2016.pl. Na chwilę obecną strona zawiera podstawowe informacje o wydarzeniu, ramowy program, informacje o zapisach na "korowód świętych"- jeden z punktów programu, w który włączone zostaną wszystkie diecezje w Polsce. Informacji ciągle będzie przybywać. Na Inea Stadion, w tym dniu, będzie mogło wejść około 30 tys. osób, tak więc decyzję o zgłoszeniu należy podjąć dosyć szybko. zgłaszać się trzeba bardzo szybko.

Ramowy program świętowania:

Cały program został podzielony na IV części: *Jubileuszowe świętowanie*, *Msza święta*, *Multimedialny quiz historyczny pt „Człowiek 1050-lecia”*, musical „Jesus Christ Super Star”

Część I

g. 10.50 – Świętowanie jubileuszowe „Gdzie chrzest, tam nadzieja”

g. 14.00 – Eucharystia z chrztem dorosłych i posłaniem

Część II

g. 19.00 – Historyczny Multimedialny Quiz pt. „Człowiek 1050-lecia”

g. 19.45 – Koncert Jubileuszowy: musical „Jesus Christ Superstar”

WEJŚCIÓWKI

Z uwagi na rangę wydarzenia, względy bezpieczeństwa , komfort uczestników, obowiązują wejściówki:

15 PLN część I (w tym: ciepły posiłek, picie, Śpiewnik Jubileuszowy, pamiątka 1050-lecia Chrztu Polski)

5 PLN część II (w tym: Śpiewnik Jubileuszowy, pamiątka 1050-lecia Chrztu Polski)

Organizator/Partnerzy: Archidiecezja Poznańska, Urząd Miasta Poznania, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Narodowe Centrum Kultury, TVP, Polskie Radio.

***Gdyby Polska nie przyjęła chrztu...**

Prof. Krzysztof Ożóg

Utrzymując kontakty z monarchią czeską, Mieszko I mógł zaobserwować ogromną rolę Kościoła i chrześcijaństwa. Stały się one religijnym spoiwem społeczeństwa, łamiąc separatyzm plemienne.

Przed powstaniem państwa Piastów ziemie polskie zamieszkiwały liczne plemiona, z których najważniejsze, obok Polan, to Wiślanie, Ślężanie, Pomorzanie, Mazowszanie i Lędzianie. Wiara plemion polskich w IX i pierwszej połowie X w. była prosta, uznająca bóstwa, których nazwy nie znamy. Prawdopodobnie każde z plemion czciło główne bóstwo, które pojawia się już w pierwszej połowie VI w. w najstarszych przekazach o Słowianach u Prokopiusza z Cezarei. Wtedy był nim bóg – twórca błyskawicy, pan wszystkich rzeczy. Słowianie na ziemiach polskich przed chrystianizacją czcili też nimfy wodne, demony leśne, polne i górskie, duchy strzegące domostw i pól. Jednak plemiona polskie nie miały zorganizowanego kultu w instytucjonalizowanych formach świątynnych.

Przełomowa decyzja

Chrześcijaństwo zapewne najpierw dotarło do plemienia Wiślan, których książę – o nieznanym imieniu – przyjął chrzest pod wpływem władcy Wielkich Moraw Świętopełka i arcybiskupa Metodego, co nastąpiło prawdopodobnie między 874 a 885 r. Nieznane są owoce tej pierwszej chrystianizacji Wiślan, gdyż wkrótce po śmierci Metodego z państwa wielkomorawskiego zostali wypędzeni jego uczniowie. Następnie, w pierwszej dekadzie X w., Węgrzy rozbili monarchię Mojmirowiców i Wielkie Morawy przestały istnieć. Ziemie wiślańskie wraz ze Śląskiem zostały po kilkudziesięciu latach przejęte przez Bolesława I Srogiego, księcia czeskiego, i od lat 50. X w. ponownie znalazły się pod wpływem chrześcijaństwa czeskiego i biskupstwa ratybońskiego. Świadczą o tym odkryte przez archeologów pozostałości po kilku budowlach sakralnych na Wawelu z końca X i początku XI w., z których część została niewątpliwie wzniesiona jeszcze za panowania Przemyślidów. Początki piastowskiej monarchii sięgają pierwszej połowy X w., choć źródła pisane przynoszą najstarsze wiadomości o Mieszku I i jego władztwie począwszy od 963 r. Groźnym przeciwnikiem monarchii gnieźnieńskiej po objęciu rządów przez Mieszka I około 960 r. stali się Wieleci, zajmujący terytoria na północny zachód od Wielkopolski za Odrą. Sprzymierzyli się oni z możnym saskim Wichmanem, zbuntowanym przeciw cesarzowi Ottonowi I, i w 963 r. zaatakowali Mieszka, pokonując go w dwóch bitwach. W jednej z nich zginął brat władcy. Mieszko znalazł się w bardzo trudnej sytuacji. Musiał pozyskać sojusznika, aby przeciwstawić się siłom wieleckim i uratować młodą monarchię. Książę podjął fundamentalną decyzję o przyjęciu chrztu św. i chrystianizacji swych poddanych. Zdecydował się na układ z chrześcijańskim władcą Czech Bolesławem I Srogim i małżeństwo z jego córką Dobrawą. Utrzymując kontakty z monarchią czeską, książę mógł zaobserwować ogromną rolę Kościoła i chrześcijaństwa jako religijnego spoiwa społeczeństwa łamiącego separatyzm plemienne. Mieszko dostrzegał również potrzebę wprowadzenia swego władztwa w obręb ówczesnego świata chrześcijańskiego, którego cywilizacja była atrakcyjna i wzmacniała pozycję panującego, sakralizując władzę monarszą. Z tego świata książę czerpał też wzorce dla organizacji rozrastającego się państwa.

Chryścianizacja ludności

Do przymierza między Bolesławem i Mieszkiem doszło zapewne za zgodą Ottona I, ponieważ Przemyślida podlegał zwierzchnictwu cesarza. Małżeństwo księcia z Dobrawą zostało zawarte w 965 r. Zgodnie z tradycją utrwaloną na początku XII w. przez anonimowego benedyktyna, zwanego Gallem w *Kronice polskiej*, dużą rolę w nakłonieniu

Mieszka do przyjęcia wiary chrześcijańskiej przypisywano Dobrawie. Nieco inaczej, ale równie mocno rolę Dobrawy w nakłonieniu Mieszka do przyjęcia chrztu św. podkreślił niemiecki kronikarz Thietmar. Decyzja Mieszka nie była tylko uwarunkowana politycznie, choć sojusz z Czechami zaowocował militarnie już w 967 r., gdy Wichman wraz z pogańskimi Wioletami ponownie zaatakowali Mieszka I. Został on jednak pokonany przez sprzymierzone siły polsko-czeskie i zginął na polu bitwy. Dzięki zwycięstwu nad siłami wieleckimi Mieszko rozpoczął ekspansję na Pomorze.

Przygotowania do misji chrześcijańskiej, która miała przybyć do państwa gnieźnieńskiego, były prowadzone za wiedzą cesarza Ottona I oraz przy poważnym zaangażowaniu się Kościoła niemieckiego, przede wszystkim biskupstwa ratybońskiego. Misjonarze, na których czele stał prawdopodobnie Jordan, znali język słowiański i byli wyposażeni w stosowne księgi, paramenty i szaty liturgiczne. Mieszko I i jego najbliższe otoczenie przyjęli chrzest z rąk Jordana, zapewne w Wielką Sobotę 14 kwietnia 966 r. w Poznaniu lub Lednicy. Dwa lata później Jordan został konsekrowany na pierwszego polskiego biskupa, a jego siedzibą najpewniej stał się Poznań. Konsekracja Jordana odbyła się zapewne w Rzymie i przy tej okazji otrzymał on, według tradycji przekazanej przez Jana Długosza, miecz św. Piotra od papieża Jana XIII.

Biskupstwo obejmujące całą monarchię Mieszka I nie było zależne od niemieckich metropolii, lecz od Stolicy Apostolskiej. Przy dużym wsparciu Mieszka I biskup Jordan przeprowadził chrystianizację ludności. Jej pierwszy etap polegał na publicznym obaleniu dotychczasowego kultu pogańskiego przez monarchę i jego ludzi, co wiązało się ze zniszczeniem obiektów tego kultu. Następnie misjonarze udawali się do głównych grodów, gdzie przy wsparciu monarchy lub jego urzędników zwoływali ludność, której przekazywali podstawowe prawdy wiary i moralności chrześcijańskiej. Trwało to z reguły kilka dni, po czym chrzcili lud, często masowo i dalej uczyli neofitów podstawowych modlitw, gestów oraz zasad życia według nowej wiary.

Księżę musiał zatroszczyć się materialnie o rodzący się w jego państwie Kościół, co wiązało się z działaniami długofalowymi. Mieszko I przekazywał środki na wzniesienie i wyposażenie świątyń w głównych grodach monarchii. Sprowadzał też z terenów Cesarstwa duchownych, którzy opiekowali się świątyniami, sprawowali w nich liturgię i głosili Ewangelię. Duchowni przybywający do Polski pozostawali na utrzymaniu księcia. Mieszko I do końca swego życia wspierał i otaczał opieką powstający Kościół w swym państwie. Po śmierci biskupa Jordana w 984 r. władca skutecznie zabiegał o nowego biskupa, którym został Unger, mnich benedyktyński. Kontynuował on działalność swego poprzednika, sprawując posługę w całym państwie piastowskim.

Warto wspomnieć o pobożności, jaka cechowała Mieszka I. Podczas walk z pogańskimi sąsiadami na Połabiu w połowie lat 80. X w. został ugodzony w ramię zatrutą strzałą. Wtedy „z wielką wiarą i stałością” złożył ślub św. Udalrykowi, biskupowi augsburskiemu, że jeśli wyzdrowieje, to jako wotum złoży mu ramię wykonane ze srebra. Za wstawiennictwem świętego biskupa księżę wyzdrowiał i wówczas osobiście, u grobu św. biskupa, spełnił przyrzeczenie. Wydarzenie to odnotowano w katalogu cudów za wstawiennictwem tego świętego.

Mieszko zabiegał o wzmocnienie związków monarchii polskiej z papieżem, zaszczepiał też w swoim państwie kult św. Piotra Apostoła. Znalazło to wyraz w *patrocinium* (wezwanie) najstarszej katedry w Poznaniu. W 974 r., po postrzyżynach swego syna Bolesława, Mieszko wysłał pukiel jego włosów do Rzymu, polecając go opiece św. Piotra, a także papieża. Niewątpliwie przez ten akt władca podkreślał związek swego rodu z Kościołem i Stolicą Apostolską. U schyłków swych rządów Mieszko, około 991 r., oddał całe swe państwo w opiekę Stolicy Apostolskiej, co poświadcza dokument, zachowany w postaci regestu (krótkiego streszczenia), zaczynającego się od słów *Dagome iudex*.

Wiara spoiwem państwa

Następca Mieszka I Bolesław Chrobry wzmacniał chrześcijaństwo w Polsce, wprowadzając prawa oparte na zasadach Dekalogu i normy kościelne w zakresie postów. Wspierał szerzenie wiary chrześcijańskiej wśród pogańskich sąsiadów Polski, wysyłając do nich misjonarzy, którzy w pokojowy sposób starali się głosić im Ewangelię. Poparł misję św. Wojciecha do Prusów, a potem działalność misyjną Brunona z Kwerfurtu. Męczeńska śmierć św. Wojciecha stała się przyczynkiem do rozpoczęcia zabiegów w Stolicy Apostolskiej i na dworze Ottona III o utworzenie kościelnej metropolii. Papież Sylwester II erygował arcybiskupstwo w Gnieźnie oraz biskupstwa w Krakowie, Wrocławiu i Kołobrzegu. Z kolei podczas zjazdu gnieźnieńskiego Ottona III z Bolesławem Chrobrym w marcu 1000 r. została zorganizowana polska prowincja kościelna. Było to niezwykle ważne dla wzmocnienia struktur Kościoła i wnikania chrześcijaństwa w społeczeństwo polskie. Św. Wojciech stał się patronem młodego Kościoła i polskiej monarchii. Pierwsi Piastowie konsekwentnie dążyli do ugruntowania wiary chrześcijańskiej. Jako władcy czuli się odpowiedzialni za zbawienie swoich poddanych. Potężny kryzys w łonie dynastii za panowania Mieszka II doprowadził w latach 30. XI w. do chwilowego upadku monarchii i zniszczenia struktur Kościoła z wyjątkiem Małopolski, ale Kazimierz Odnowiciel doprowadził do restauracji państwa i trwałego przywrócenia chrześcijaństwa. Wiara coraz bardziej zakorzeniała się w społeczeństwie i była przekazywana kolejnym pokoleniom Polaków.

Dzięki stabilnej i stale rozwijającej się organizacji kościelnej w Polsce chrześcijaństwo docierało do coraz większych rzesz społeczeństwa polskiego i wnikało głębiej w jego życie, obyczaje, normy postępowania oraz kulturę. Posługa duchowieństwa diecezjalnego i zakonnego nie tylko koncentrowała się na sprawach duszpasterstwa wiernych, ich moralnego kształtowania według zasad chrześcijańskich, ale także na edukacji i rozmaitych formach pomocy ubogim. Kościół tworzył i rozbudowywał system szkolnictwa (szkoły katedralne, kolegiackie, parafialne, klasztorne, a także uniwersytet), który umożliwił recepcję dorobku kultury intelektualnej chrześcijańskiej Europy wraz z dziedzictwem grecko-rzymskim, przejętym przez Kościół w pierwszym tysiącleciu jego dziejów. Od XII-XIII w. miał coraz większy współdziałanie w rozwijaniu tej kultury (literatury, nauki i sztuki). Był to czas, kiedy krystalizowały się zręby polskiej kultury, świadomości i tożsamości narodowej Polaków. Wówczas to powstały pierwsze zapisy o losach dynastii, monarchii, Kościoła i społeczeństwa polskiego w języku łacińskim. Łacina, stanowiąca znakomite narzędzie komunikacji w ówczesnym świecie i zarazem tworzywo wysokiej kultury, przyczyniła się do narodzin twórczości w języku polskim. Zaprawieni w łacinie duchowni poszukiwali na gruncie polskiej mowy możliwości utrwalania w piśmie skomplikowanych fraz i myśli. Już od XII w. zaczęły powstawać utwory w języku polskim, ukazujące duchowe i intelektualne treści rodzącej się kultury narodowej. Zaszczepiona w Polsce przez pierwszych Piastów wiara chrześcijańska przyczyniła się do ukształtowania się wspólnoty narodowej na fundamencie Ewangelii. W okresach słabości państwa, np. podziałów dzielnicowych, Kościół wzmacniał tożsamość narodową Polaków, stając się wręcz obrońcą i protektorem języka polskiego, jak miało to miejsce już w XIII w., w czasie napływu żywiołu niemieckiego na ziemie polskie. Podjęte przez polski episkopat, na czele z abp. Jakubem Świnką, działania wyraźnie zmierzały do zachowania języka polskiego w kościołach i szkołach oraz utrzymania duszpasterstwa w rękach duchownych polskiego pochodzenia i posługujących się czynnie mową polską. Było to pierwsze tak poważne wystąpienie Kościoła polskiego w obronie narodu i jego języka, praw oraz godności. Trudne doświadczenia cementowały odrębność narodową Polaków i ich patriotyzm. Mimo podziałów politycznych rozwijało się poczucie wspólnoty narodowej (*gens Polonica*), tworzące więzi ponaddzielnicowe. Opierało się ono na przekonaniu o wartości polskiego języka, obyczajów, tradycji prawnej, religijnej, państwowej oraz dynastycznej. Sprzyjała temu gnieźnieńska prowincja kościelna, obejmująca ziemie polskie w granicach z okresu jednolitej monarchii. Kościół podtrzymywał pamięć o koronie królewskiej i potędze

Polski Bolesława Chrobrego i jej starodawnej wolności. Wspólnotę narodową konsolidował kult świętych patronów Wojciecha i Stanisława.

Prof. dr hab. Krzysztof Ożóg

Historyk, mediewista, specjalizuje się w historii średniowiecznej Polski i Europy. Dyrektor Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego, kierownik Zakładu Historii Średniowiecznej w Instytucie Historii UJ.

*Tekst opublikowany w Przewodniku Katolickim 41/2015

www.przewodnik-katolicki.pl

X ZJAZD GNEŹNIEŃSKI

EUROPA NOWYCH POCZĄTKÓW Wyzwalająca moc chrześcijaństwa

11-13 marca 2016 r.

program Zjazdu

Piątek, 11 marca

11.00

Modlitwę prowadzą kapelani Zjazdu z trzech tradycji chrześcijańskich

Otwarcie Zjazdu

Marta Titaniec, przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego X Zjazdu

Abp Wojciech Polak, metropolita gnieźniński, prymas Polski, przewodniczący Zjazdów Gnieźnińskich

Abp Jeremiasz, prawosławny arcybiskup wrocławski i szczeciński, prezes Polskiej Rady Ekumenicznej

Przemówienie Prezydenta RP **Andrzeja Dudy** (*niepotwierdzone*)

11.30

sesja plenarna

Nowe początki: chrzest Mieszka, chrzest Polski, chrzest nasz

– referat: prof. **Jerzy Kłoczowski**

Co zrobiliśmy/zrobimy z naszym chrztem?

– dyskusja ekumeniczna biskupów trzech tradycji chrześcijańskich:

bp prof. **Jeremiasz** (Kościół prawosławny),

bp dr hab. **Marcin Hintz** (Kościół ewangelicko-augsburski),

bp dr hab. **Grzegorz Ryś** (Kościół rzymskokatolicki)

prowadzenie: **Zbigniew Nosowski**

13.00

Przerwa obiadowa

podczas przerwy obiadowej:

Otwarcie wystawy w Muzeum Początków Państwa Polskiego

„Chrzest – Św. Wojciech – Polska. Dziedzictwo średniowiecznego Gniezna”

Spotkanie Prezydenta RP Andrzeja Dudy ze Zwierzchnikami i reprezentantami Kościołów chrześcijańskich uczestniczących w Zjeździe

15.00

sesja plenarna

Wiara, czyli wolność

– referat: ks. prof. **Tomáš Halík**, Uniwersytet Karola, Praga

– świadectwa:

dr **Małgorzata Wałejko**, pedagog, teolog, Uniwersytet Szczeciński

ks. dr **Jan Kaczkowski**, Puckie Hospicjum p.w. św. Ojca Pio

prowadzenie: Jarema Piekutowski, socjolog

16.30

Przerwa

17.00

spotkania w małych grupach warsztatowych

Warsztaty chrześcijańskiej wolności (część pierwsza)

19.00

Kolacja

20.00

w katedrze gnieźnieńskiej

ekumeniczne nabożeństwo dziękczynno-pokutne za 1050 lat wiary chrześcijańskiej w Polsce

Rachunek sumienia polskiego chrześcijaństwa

(homilia: bp **Grzegorz Ryś**, historyk Kościoła, biskup pomocniczy archidiecezji krakowskiej)

Sobota, 12 marca

9.30

sesje plenarne (spotkania równolegle w dwóch salach)

Aula I LO

Odkrycie małżeństwa jest przed nami

– dyskusja panelowa:

dr **Jerzy Grzybowski**, Stowarzyszenie Spotkania Małżeńskie

Maria Hildingsson, Europejska Federacja Stowarzyszeń Rodzin Katolickich FAFCE

Agata i Krzysztof Jankowiakowie, Ruch Światło-Życie

prof. **Stephan Kampowski**, Papieski Instytut Studiów nad Małżeństwem i Rodziną im. Jana Pawła II

Dariusz Piórkowski SJ, duszpasterz współpracujący z ruchem Małżeńskie Drogi

prowadzenie: dr hab. **Marek Rymsza**, Laboratorium „Więzi”, Equipes Notre Dame

Aula IKE UAM

Ekonomia bez wykluczenia

– referat: prof. **Paul H. Dembinski**, Obserwatorium Finansowe, Genewa

Czy możliwa jest inna gospodarka?

– dyskusja panelowa:

prof. **Andrzej Blikle**, informatyk, przedsiębiorca, moznainaczej.com.pl

prof. **Krzysztof Jasiołkowski**, socjolog, Instytut Filozofii i Socjologii PAN

Marcin Kędziński, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, Dyrektor Programowy Centrum Analiz Klubu Jagiellońskiego

Marek Tarnowski, prezes Zarządu Mokate S.A.

prowadzenie: **Michał Drozdek**, Instytut Chrześcijańsko-Demokratyczny im. I.

Paderewskiego

11.00

Przerwa

11.30

sesje plenarne (spotkania równolegle w dwóch salach)

Aula I LO

Kultura i wiara: jak zżyć rozerwane przymierze?

– referat: bp **Michał Janocha**, historyk sztuki, biskup pomocniczy warszawski

Gdzie jest Bóg we współczesnej kulturze

– dyskusja panelowa

ks. dr hab. **Andrzej Draguła**, teolog, Zespół ds. Kompetencji Kulturowych Kościoła NCK

Jakub Lubelski, prozaik, publicysta „Teologii Politycznej”

Tadeusz Sobolewski, krytyk filmowy

dr **Irina Tatarowa**, historyk sztuki

prowadzenie: **Tomasz Królak**, Katolicka Agencja Informacyjna

Aula IKE UAM

Wyzwoleni, ale czy już wolni? Europa Wschodnia 25 lat po rozpadzie ZSRR

– referat: prof. **Bohdan Cywiński**, historyk Europy Środkowo-Wschodniej

Bilans odzyskanej wolności

– dyskusja panelowa

dr **Andrij Baumeister**, Uniwersytet Szewczenki, Kijów

Siergiej Czapnin, publicysta, były redaktor wydawnictwa Patriarchatu Moskiewskiego

dr **Kai-Olaf Lang**, Fundacja Nauka i Polityka, Berlin (*niepotwierdzone*)

Agnieszka Romaszewska, dyrektor Bielsat TV

Krzysztof Stanowski, prezes Fundacji Solidarności Międzynarodowej

prowadzenie: **Przemysław Fenrych**, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej

13.00

Przerwa obiadowa

15.00

sesje plenarne (spotkania równoległe w dwóch salach)

Aula I LO

Ukraina – Polska – Rosja: czy możliwe są pokój i pojednanie?

referat: abp **Światosław Szewczuk**, arcybiskup większy kijowsko-halicki, zwierzchnik ukraińskiego Kościoła greckokatolickiego

Pojednanie nigdy się nie kończy

– dyskusja panelowa:

abp **Henryk Muszyński**, Prymas Polski senior, emerytowany metropolita gnieźnieński

prof. **Antoine Arjakovsky**, szef sekcji „Społeczeństwo, Wolność, Pokój” Kolegium Bernardynów, Paryż

ks. dr **Ireneusz Lukas**, dyrektor Polskiej Rady Ekumenicznej

prof. **Andriej Zubow**, historyk i religioznawca, Moskwa

prowadzenie: **Marcin Przeciszewski**, Katolicka Agencja Informacyjna

Aula IKE UAM

Europa – „raj” i „twierdza”?

– referat: abp **Matteo Zuppi**, metropolita Bolonii

– dyskusja panelowa

Czy miłosierdzie ma granice?

s. **Małgorzata Chmielewska**, Wspólnota Chleb Życia

Szymon Hołownia, Fundacja Kasisi, Fundacja Dobra Fabryka

s. **Manuela Simoes**, skalabrinianka

Janina Ochojska, Polska Akcja Humanitarna (*niepotwierdzone*)

Doris Peschke, sekretarz generalna CCME (*niepotwierdzone*)

bp **Krzysztof Zadarko** (*niepotwierdzone*)
prowadzenie: **Paweł Kęska**, Caritas Polska

16.30
Przerwa

17.00
spotkania w małych grupach warsztatowych
Warsztaty chrześcijańskiej wolności (część druga)

17.00
równocześnie w kościołach parafialnych Gniezna i okolic:
Nabożeństwa ekumeniczne
według programu przygotowanego przez zjazdową Komisję Ekumeniczną
(homilie głoszą duchowni z różnych Kościołów chrześcijańskich)

19.00
Kolacja

20.00
w auli zjazdowej
Muzyka nowych początków
specjalny koncert z udziałem muzyków twórczo nawiązujących do tradycji
Ensemble Peregrina
Adam Strug Kompania

Niedziela, 13 marca

sesja plenarna w auli zjazdowej
9.30

Chrześcijanie w oczach innych
prof. dr hab. **Stanisław Krajewski**, żydowski współprzewodniczący Polskiej Rady
Chrześcijan i Żydów
Andrzej Saramowicz, współprzewodniczący ze strony muzułmańskiej Rady Wspólnej
Katolików i Muzułmanów
prowadzenie: **Marek Zając**, TVP, „Tygodnik Powszechny”

10.30
Otwarte drzwi Kościoła
– referat: kard. **Kazimierz Nycz**

Jak może nawracać się Kościół?
– dyskusja panelowa:
Paweł Kozacki OP, prowincjał polskich dominikanów
dr **Dariusz Kowalczyk** SJ, dziekan wydziału teologii Papieskiego Uniwersytetu
Gregoriańskiego
dr **Paweł Milcarek**, redaktor naczelny „Christianitas”
dr **Maria Rogaczewska**, socjolog, Uniwersytet Warszawski
prowadzenie: **Piotr Żyłka**, Deon.pl

12.00
Ogłoszenie przesłania Zjazdu do Kościoła i Europy

13.00
Msza święta w 3. rocznicę wyboru papieża Franciszka z homilią abp. **Celestino Migliore**,

Deklaracja programowa X Zjazdu Gnieźnieńskiego

EUROPA NOWYCH POCZĄTKÓW
Wyzwalająca moc chrześcijaństwa

11-13 marca 2016 r.

W marcu 2016 r. odbędzie się X Zjazd Gnieźnieński pod hasłem „Europa nowych początków. Wyzwalająca moc chrześcijaństwa”.

Taki wybór tematu jest nawiązaniem do **1050. rocznicy chrztu Mieszka**, który był wydarzeniem przełomowym nie tylko dla księcia i jego dworu, lecz także początkiem historii Polski i jej roli w rodzinie narodów europejskich. Chcemy przypomnieć sobie sytuację Europy i Kościoła sprzed 1050 lat. W jaki sposób spotkanie z Chrystusem przemieniało ówczesnych ludzi? Jak następnie oni przemieniali świat, w którym żyli?

POTRZEBUJEMY NOWYCH POCZĄTKÓW

Wybór tego tematu nawiązuje również do wyraźnej potrzeby głębokiej odnowy, jaką da się odczuć we współczesnym życiu Kościoła, Polski i Europy. Wierzymy, że jej początkiem może być rachunek sumienia polskiego chrześcijaństwa i powrót do źródeł chrztu. Wszelką odnowę chcemy zaczynać od samego siebie. Widzimy, jak wielu ludzi współczesnych jest zagubionych w swoich poszukiwaniach, w swoich tęsknotach i nadziejach. Chcemy na nowo odkryć wiarę jako szkołę wolności. **Każdy z nas potrzebuje nowego początku.**

Papież Franciszek wzywa cały Kościół do nawrócenia duszpasterskiego – przejścia od modelu duszpasterstwa skupionego na konserwowaniu tego, co jest, do modelu Kościoła misyjnego, wychodzącego na egzystencjalne peryferie współczesnego świata. **Kościół potrzebuje nowego początku.**

Polska po ponad 26 latach wolności wydaje się coraz bardziej zmęczona. Wyraźnie wyczerpany został potencjał modernizacyjny. Niezbędny wydaje się nowy zapał do publicznego zaangażowania obywatelskiego. **Polska potrzebuje nowego początku.** Zmęczona i bezradna jest także współczesna Europa. Brakuje wizji umożliwiającej rozwiązywanie poważnych problemów pojawiających się zarówno wewnątrz krajów Unii Europejskiej, jak i na zewnątrz. Pojawia się strach przed przybyszami. **Europa potrzebuje nowego początku.**

W roku 2016 mija 25. rocznica ostatecznego rozpadu Związku Radzieckiego i początków tworzenia nowego ładu w Europie Środkowo-Wschodniej. Kijowski Majdan w 2014 roku potwierdził, że proces zdobywania wolności wciąż trwa. Pragniemy podczas Zjazdu

podsumować te przemiany. Bratnie narody naszej części kontynentu są **od ćwierć wieku wyzwolone, ale czy są już wolne?**

POTRZEBUJEMY WYZWALAJĄCEJ MOCY CHRZEŚCIJAŃSTWA

Podjmując temat nowych początków, zapraszamy do Gniezna takich **prelegentów**, panelistów i ekspertów warsztatowych, **którzy są jednocześnie świadkami**. Zapraszamy ludzi, którzy swoją działalnością społeczną udowodnili już, że potrafią być dla innych źródłem twórczej inspiracji, umieją motywować innych do wychodzenia z obojętności, a najwięcej wymagają od samych siebie. Chcemy ich nie tylko słuchać, chcemy się od nich uczyć, jak przeżywać wiarę w wolności, jak być chrześcijaninem w pluralistycznym społeczeństwie. Chcemy w Gnieźnie **doświadczyć wyzwalającej mocy Ewangelii** i być jej świadkami.

Do udziału w X Zjeździe Gnieźnieńskim zapraszamy wiernych różnych Kościołów chrześcijańskich, uczestników ruchów i wspólnot religijnych, a także członków stowarzyszeń, fundacji czy innych organizacji pozarządowych, które za cel stawiają sobie pracę na rzecz dobra wspólnego. Zjazd będzie dla nich okazją do **spotkania, poznania się i nawiązania więzi**. Chcemy dostarczyć zwłaszcza liderom chrześcijańskim energii, inspiracji, wiedzy i umiejętności do dalszych działań dzięki aktywnemu obcowaniu z mądrością i pięknem. Pragniemy, aby obrady Zjazdu dotyczyły realnych ludzkich problemów: od egzystencjalnych przez międzyludzkie, społeczne, kościelne i kulturalne aż po międzynarodowe. „Europa nowych początków” będzie angażować swoich uczestników w różnych wymiarach: **duchowym** – poprzez świadectwa i ekumeniczne modlitwy wplecione w program Zjazdu; **intelektualnym** – poprzez wykłady i dyskusje panelowe; **kulturalnym** – poprzez wydarzenia artystyczne. Zostawiamy miejsce w programie na spotkania międzyludzkie i możliwość wymiany doświadczeń. Dzięki specjalnym **Warsztatom Chrześcijańskiej Wolności** Zjazd będzie także swoistą sesją formacyjną – praktyczną lekcją, jak zachęcać siebie i innych do nowych początków.

Zjazd Gnieźnieński będzie służył także jako miejsce nawiązywania międzynarodowych kontaktów pomiędzy środowiskami zaangażowanymi na rzecz budowy chrześcijańskich fundamentów społeczeństwa obywatelskiego. Pragniemy, aby w sposób szczególny obecni byli na tym Zjeździe **obywatele Ukrainy**, która z takim trudem buduje swoje nowe początki. Zapraszamy również Rosjan dążących do pojednania ze swymi sąsiadami, a także Białorusinów, Litwinów i przedstawicieli wszystkich narodów tworzących na nowo kształt swojej wolności. Zgodnie z tradycją poprzednich Zjazdów Gnieźnieńskich, chcemy **wspólnie budować Europę** ducha, dialogu, dla człowieka i rodziny, prawdziwie obywatelską.

X Zjazd Gnieźnieński

EUROPA NOWYCH POCZĄTKÓW
Wyzwalająca moc chrześcijaństwa

11-13 marca 2016 r.

WARSZTATY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ WOLNOŚCI **podczas X Zjazdu Gnieźnieńskiego**

Warsztaty Chrześcijańskiej Wolności – spotkania w małych grupach (do 25 osób) – odbędą się w piątek, 11 marca 2016 r., i w sobotę, 12 marca 2016 r., w godzinach 17.00-18.45. UWAGA: Warsztat „Wolność wobec obcych i odczuwanych jako zagrożenie” trwa dwa dni – zaczyna się w piątek i jest kontynuowany w sobotę.

PIĄTEK i SOBOTA, 11–12 marca 2016 r., godz. 17.00–18.45

WOLNOŚĆ WOBEC OBCYCH I ODCZUWANYCH JAKO ZAGROŻENIE

W X wieku przyszli do nas obcy ludzie z nową, dziwną i niezrozumiałą wiarą...

Mówi się o zagrożeniu laicyzacją i islamizacją Europy. Jaka ma być odpowiedź wolnego chrześcijanina?

Prowadzenie: dr Maria Rogaczewska

WARSZTAT PIERWSZY

Maria Rogaczewska – dr socjologii, absolwentka studiów MBA we Francuskim Instytucie Zarządzania, asystent naukowy w Instytucie Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego, współtwórczyni Projektu Społecznego 2012, obecnie współzarządza Centrum Wyzwań Społecznych UW. Projektowała, wdrażała i ewaluowała wiele projektów badawczych w obszarze rozwoju lokalnego, partycypacji, partnerstw lokalnych, promocji sportu i zdrowia, socjologii młodzieży. Współtworzyła wiele inicjatyw (m.in. Kongres Obywatelski w Polsce, Projekt Społeczny 2012, eCo-Solving, Pracademia), członkini Zespołu Laboratorium „Więzi” i redakcji kwartalnika „Więź”.

PIĄTEK – 11 marca 2016, godz. 17.00-18.45

WOLNOŚĆ LIDERA I WOLNOŚĆ Z LIDEREM

WARSZTAT DRUGI

Mieszko I podjął decyzję za Naród...

Jaki rodzaj przywództwa ogranicza wolność, jaki wyzwala?

Prowadzenie: Katarzyna Czayka-Chełmińska

Katarzyna Czayka-Chełmińska – psycholog, trenerka umiejętności społecznych, mediatorka rodzinna. Wiceprezeska Fundacji Szkoła Liderów. Zajmuje się przywództwem lokalnym, prowadząc od 2005 roku Program Liderzy Polsko–Amerykańskiej Fundacji Wolności. Jest współautorką stosowanej w nim metodologii tutoringów – indywidualnego wspierania w rozwoju liderów społecznych.

WOLNOŚĆ, GDY WSZYSTKO WOLNO

W jaki sposób kształtować swoją i wspólną wolność, gdy „zabrania się zabraniać”? Jak w nieokiełznanej wolności nie zgubić tego, co naprawdę ważne?
Prowadzenie: Przemysław Fenrych

WARSZTAT TRZECI

Przemysław Fenrych – trener i ekspert Fundacji Rozwoju Demokracji Lokalnej, specjalizuje się w dziedzinie komunikacji społecznej, budowy społeczeństwa obywatelskiego, kształci trenerów prowadzących edukację dorosłych metodami interaktywnymi. Realizuje projekty w Polsce, Ukrainie, Białorusi i Tunezji. P.o. dyrektora szczecińskiego Centrum Szkoleniowego FRDL, członek założyciel Związku Dużych Rodzin Trzy Plus, członek założyciel i wieloletni prezes Szczecińskiego Klubu Katolików.

WSPÓŁCZESNA PARAFIA – WSPÓLNOTA LUDZI WOLNYCH

Chrzest Polski to początek tworzenia lokalnych wspólnot chrześcijańskich, a w dalszej perspektywie – parafii.

Co we współczesnej parafii nas cieszy, co martwi, co czyni obojętnymi? Jak budować nowy początek we wspólnocie parafialnej?

Prowadzenie: Ks. dr Janusz Giec

WARSZTAT CZWARTY

Ks. dr **Janusz Giec** – teolog, wykładowca w Arcybiskupim Wyższym Seminarium Duchownym w Szczecinie oraz na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego, proboszcz parafii pw. św. Ottona z Bambergu w Szczecinie.

UKRAIŃCY, WIETNAMCZYCY, SYRYJCZYCY – WOLNOŚĆ W SPOTKANIU KULTUR I SYSTEMÓW WARTOŚCI

1050 lat chrześcijaństwa w Polsce to ciągła wymiana doświadczeń ludzi i społeczności bardzo różnych. Gościnność i tolerancja to przedmiot naszej dumy. Co tym wartościom zagraża dzisiaj? Jak te postawy budować wobec współczesnych wyzwań?

Prowadzenie: Aleksandra Kujawska

WARSZTAT PIĄTY

Aleksandra Kujawska – koordynatorka projektów współpracy międzynarodowej w Fundacji Edukacja dla Demokracji.

ABYŚCIE BYLI JEDNO... PRZEBACZENIE I POJEDNANIE WYZWANIEM DLA DZISIEJSZEGO POLSKIEGO CHRZEŚCIJAŃSTWA

1050 lat chrześcijaństwa w Polsce to karty w większości piękne. Ale czy wszystkie? Czy wszystko umiemy sprawiedliwie ocenić? W jaki sposób przeciwstawiać się podziałom, jak budować autentyczną solidarność, która jest oparta na pojednaniu, a nie „zamiataniu pod dywan”?

Prowadzenie: Monika i Marcin Gajdowie

WARSZTAT SZÓSTY

Monika i Marcin Gajdowie – ona: pedagog ogólny i specjalny, choreoterapeutka; on: lekarz, teolog, akolita w trakcie formacji do święceń diakonatu; oboje: terapeuci, rekolekcjoniści, autorzy książek o wychowaniu i rozwoju człowieka. Założyciele Fundacji Theosis, której celem jest wspieranie działań na styku psychologii i duchowości, w tym promocja Chrześcijańskiej

Terapii Integralnej (metody terapii praktycznie uwzględniającej duchowość chrześcijańską w pracy z pacjentem).

WOLNOŚĆ W SYTUACJACH GRANICZNYCH – W DEPRESJI, BIEDZIE, CHOROBIE, PATOLOGICZNYM OTOCZENIU

Łatwo czuć się wolnym w sytuacji komfortowej...

Co oznacza bycie wolnym, gdy wydaje się, że wszystko wokół zniewala, że los nie daje szans na wybór?

Prowadzenie: Ewa Kusz

WARSZTAT SIÓDMY

Ewa Kusz – psycholog, seksuolog, terapeutka. Wicedyrektor Centrum Ochrony Dziecka przy Akademii Ignatianum. Absolwentka studiów w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi. Dwukrotnie uczestniczyła jako świecka audytorka w Synodzie Biskupów (2008 i 2012). Należy do Stowarzyszenia Psychologów Chrześcijańskich i Zespołu Laboratorium „Więzi”. Prowadzi gabinet psychologiczny w Katowicach. Mieszka w Tarnowskich Górach.

NIE MA WOLNOŚCI BEZ SOLIDARNOŚCI!

Było takie piękne hasło 35 lat temu...

Co się stało z polską solidarnością? Co ją niszczy? Jak ją odbudować, wzmacniać, rozwijać?

Prowadzenie: Zofia Fenrych, o. Maciej Biskup OP

WARSZTAT ÓSMY

Zofia Fenrych – historyk, pracownik Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie, zajmuje się popularyzacją historii najnowszej wśród dzieci i młodzieży, prowadzi badania naukowe związane z historią Kościoła i młodzieży w PRL.

Maciej Biskup OP – dominikanin, wyświęcony w 1998 r. Ukończył Kolegium Filozoficzno-Teologiczne w Krakowie i studia doktoranckie z teologii dogmatyczno-fundamentalnej na UAM w Poznaniu. Pełnił m.in. funkcje magistra braci nowicjuszy i studentów oraz redaktora naczelnego oficyny „W drodze”.

Wykłada w Studium Chrześcijańskiego Wschodu w Warszawie. Od 2013 r. przeor i proboszcz parafii św. Dominika w Szczecinie. Autor książek: „Ocalić w sercu” i „Zaskoczony wiarą. Między Jerychem a Jerozolimą”.

SOBOTA – 12 marca 2016, godz. 17.00-18.45

DLACZEGO MAŁŻEŃSTWO, A NIE LUŻNE ZWIĄZKI?

Jakie działania w sferze edukacji, komunikacji społecznej, samoorganizacji społeczeństwa, prawa mogą umocnić polskie małżeństwa i zapewnić wzrost zaufania do instytucji małżeństwa?

Prowadzenie: Paweł Woliński

WARSZTAT DZIEWIĄTY

Paweł Woliński – prezes Fundacji Mamy i Taty, członek zarządu Związku Dużych Rodzin 3+, ojciec czwórki dzieci.

BIAŁORUSINI, UKRAIŃCY I POLACY: BUDOWANIE NOWEGO OTWARCIA

Dobra wiadomość: wg sondaży Polacy są ulubioną nacją Ukraińców; zła wiadomość: antyukraińskie resentymenty Polaków wzmacniane są przez prorosyjskich „trolli”.

Co robić, czego unikać, aby zbudować trwałe dobre relacje polsko-ukraińskie?

Prowadzenie: Mikołaj Łuczok OP, Andrij Nieczyporuk

WARSZTAT DZIESIĄTY

Mikołaj Łuczok OP – dominikanin, duszpasterz akademicki w Rosji i na Ukrainie od ponad 12 lat.

Andrij Nieczyporuk – prezes zarządu Towarzystwa Lwa ze Lwowa (gł. kierunki działalności: procesy demokratyzacji, rozwój społeczeństwa obywatelskiego, wspieranie inicjatyw demokratycznych, edukacja obywatelska w krajach Europy Środkowej i Wschodniej). Ekspert i doradca w zakresie rozwoju organizacyjnego, zarządzania projektami, monitoringu i oceny oraz rozwoju współpracy międzynarodowej. Przeprowadził ponad 600 seminariów edukacyjnych i szkoleń dla organizacji pozarządowych, władz lokalnych, nauczycieli i wychowawców na Ukrainie oraz w innych krajach Europy i Azji.

WSPIERANIE UKRAIŃSKIEJ WOLNOŚCI

Wojna na wschodzie to tylko jedna z barier wolności...

W jaki sposób najskuteczniej wspomagać ukraińską wolność?

Prowadzenie: Krzysztof Stanowski, Wojciech Surówka OP

WARSZTAT JEDENASTY

Krzysztof Stanowski – prezes Zarządu Fundacji Solidarności Międzynarodowej. W latach 2007-2011 podsekretarz stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej, a następnie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Pierwszy Naczelnik Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej. Wieloletni prezes Fundacji Edukacja dla Demokracji. Doświadczony trener, autor programów szkoleniowych i publikacji poświęconych edukacji obywatelskiej i pracy organizacji pozarządowych. Wieloletni członek Steering Committee of World Movement for Democracy oraz członek Komitetu Wykonawczego Grupy Zagranica. Współautor ustawy o współpracy rozwojowej, współinicjator utworzenia European Endowment for Democracy.

Wojciech Surówka OP – dominikanin, teolog, dyrektor Instytutu św. Tomasza z Akwinu w Kijowie. Interesuje się teologią prawosławną i współczesną filozofią.

„BEZ PŁACENIA ZA WINO I MLEKO” – ODKRYĆ BOGA EWANGELII

Chrześcijańskiej wolności zagraża fałszywy przekaz dotyczący obrazu Boga i Jego oczekowań. W jakich obszarach i jakimi metodami przedstawiać chrześcijaństwo jako uszczęśliwiającą relację, której skutkiem jest moralność (a nie odwrotnie!)?

Prowadzenie: dr Małgorzata Wałęjko, Piotr Żyłka

WARSZTAT DWUNASTY

Małgorzata Wałęjko – pedagog i teolog, wykładowca akademicki, publicystka. Prowadzi wykłady i warsztaty dla młodzieży z zakresu duchowości i życia chrześcijańskiego. Autorka książki „Listy w butelce” (W drodze 2013) i współautorka „Razem czy osobno?” (ze Zbigniewem Nosowskim, W drodze 2010). Prywatnie żona i mama trójki urwisów oraz świecka dominikanka. Od kilku lat prowadzi blog Abandon na stronie dominikanie.pl.

Piotr Żyłka – chrześcijański dziennikarz, redaktor naczelny portalu Deon.pl. Autor projektu faceBÓG oraz polskiego profilu papieża Franciszka. W 2015 roku ukazała się jego książka „Życie na pełnej petardzie” – zapis rozmowy z ks. Janem Kaczkowskim. Laureat dziennikarskiej nagrody „Ślad”.

WIELE POCZĄTKÓW MA ŻYCIE. JAK, BĘDĄC WOLNYM, DOBRZE ZACZYNAĆ?

WARSZTAT TRZYNASTY

Tytuł Zjazdu „Europa nowych początków” przypomina, że także w codzienności ciągle zaczynamy od nowa (zmiana szkoły, pójście na studia, do pracy, małżeństwo, narodziny dziecka, wdowieństwo...) Czy są jakieś ogólne zasady „dobrego zaczynania”? Jak tworzyć warunki dobrych

początków, czego unikać?
Prowadzenie: Anna Bentyn

Anna Bentyn – doświadczony pedagog, także doradca metodyczny pedagogów i wychowawców świetlic z Gniezna, na co dzień pracuje w gimnazjum. Trenerka Fundacji Edukacja dla Demokracji. Posiada doświadczenie w realizacji projektów edukacyjnych realizowanych w ramach PO KL i in. Wiceprzewodnicząca Stowarzyszenia Edukacji Filozoficznej PHRONESIS. Prywatnie córka, matka, babcia.

WOLNY CHRZEŚCIJANIN MIĘDZY KONSERWATYZMEM A PROGRESYWIZMEM

WARSZTAT CZTERNASTY

„Nowe początki” zmuszają do refleksji nad tym, co się zostawia za sobą, pracę do przodu. Jak budować nową przyszłość, nie rezygnując ze sprawdzonych wartości? Jak iść do przodu, nie potykając się o stare przyzwyczajenia?

Prowadzenie: Jarema Piekutowski

Jarema Piekutowski – socjolog, badacz i trener, członek Zespołu Laboratorium „Więzi”, w latach 2011-2014 wiceprezes fundacji Veritas, działającej przy szczecińskim klasztorze dominikanów, prowadzący i organizator debat i sympozjów na styku socjologii, filozofii i duchowości.

KULTURA: WOLNOŚĆ, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, ROZWÓJ

Kultura musi być wolna, tylko taka daje szansę na rozwój, na kolejne dobre początki. Ale czy wolność musi szokować? Jak tworzyć kulturę, jak w niej uczestniczyć, by efektem był kapitał społeczny? By odświeżała spojrzenie, budowała zaufanie, tworzyła tożsamość, zachęcała do współpracy?

Prowadzenie: Marek Sztark, ks. Andrzej Draguła

WARSZTAT PIĘTNASTY

Marek Sztark – niezależny animator kultury i rozwoju lokalnego. Doradca, trener i wykładowca. Realizuje projekty z różnych dziedzin: rozwoju i integracji środowisk społecznych i zawodowych, ekonomii społecznej, ochrony dziedzictwa kulturowego, animacji rozwoju lokalnego oraz animacji kultury. Pracuje we Wrocławiu i koordynuje współpracę Europejskiej Stolicy Kultury Wrocław 2016 z regionem Dolnego Śląska.

Ks. Andrzej Draguła – dr hab. teologii i publicysta. Kieruje Katedrą Teologii Pastoralnej, Liturgiki i Homiletyki na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Szczecińskiego. Pełni również funkcję dyrektora Instytutu Filozoficzno-Teologicznego im. Edyty Stein w Zielonej Górze. Jest członkiem Rady Naukowej Laboratorium „Więzi” i redakcji kwartalnika „Więź”. Stały współpracownik „Tygodnika Powszechnego”. Autor kilku książek.

CHRZEŚCIJANIN NA WOLNYM RYNKU: PRAKTYKA ŻYCIA I ZARZĄDZANIA

WARSZTAT SZESNASTY

Dyskusja o unikalnych wartościach, jakie wiążą się z chrześcijańskim biznesem. Przykładowe wartości, o jakich będzie mowa, to: odkrywanie talentów i wspieranie ich; bardziej efektywne wykorzystanie zasobów; społeczna odpowiedzialność biznesu; tworzenie wartościowych miejsc pracy; łączenie pracy z rodziną; uczenie cnót samodyscypliny, oszczędności, gospodarności.

Prowadzenie: Dariusz Kuzara oraz współpracownicy ze Związku Pracodawców Towarzystwo Dzieł CDO Polska: Adam Bijas, Jacek Grzelak, Sławomir Miazek, Agnieszka Strzałkowska.

Dariusz Kuzara – prezydent CDO Polska. Studiował inżynierię biomedyczną na Politechnice Wrocławskiej, inżynierię oprogramowania na

Uniwersytecie w Sheffield i zarządzanie na SGH w Warszawie. Od 17 lat związany z branżą IT, realizuje projekty wspierające działanie działów IT lub je transformujące w takich podmiotach, jak międzynarodowe laboratorium fizyki jądrowej CERN w Genewie, kilka spośród największych banków i instytucji finansowych w Polsce, dwie duże firmy telekomunikacyjne oraz największe na rynku przedsiębiorstwa z branży paliwowej. Od 4 lat z sukcesami kontynuuje działalność w ramach własnej firmy Proitcon.

SPOTKANIE ŚPIEWACZE – spotkanie „z innej bajki”

Bezpośrednie doświadczenie mocy tradycyjnej muzyki religijnej

Prowadzenie: Adam Strug

WARSZTAT

SIEDEMNASTY

Adam Strug – śpiewak i instrumentalista, poeta, autor piosenek, kompozytor muzyki teatralnej i filmowej, badacz – zbieracz i praktyk, scenarzysta filmów dokumentalnych. Lider muzycznej kompanii wykonującej jego autorskie piosenki. Pomysłodawca zespołu śpiewaczego „Monodia Polska”, praktykującego polskie pieśni przekazywane w tradycji ustnej. Depozytariusz i popularyzator pieśni polskich przekazywanych od pokoleń wyłącznie w tradycji ustnej.